मपत्रयत्येवं विद्वान्सर्व७ हि देवेभ्योऽनाचं प्रयक्ति कस्मात्तानि न चीयतेऽच-मानानि सर्वदेति ॥६॥ पुरुषो वाज्य्रीन्नितः । स कीद्मनं पुनः-पुनर्जनयते यो वे तामित्तिति वेद्ति पुरुषो वाज्यक्तितः स हीद्मन्नं धिया-धिया जनयते कर्म-भिषद्वितन कुर्यात्नीयेत कु सोजनमित प्रतीकेनेति मुखं प्रतीकं मुखेनेत्येतत्स द्वानिपगङ्ति स ऊर्त्रमुपत्नीवतीति प्रशाहमा ॥ ७॥ त्रीएयात्मने अक्रतिति । मनो वाचं प्राणं तान्यात्मने अक्रतान्यत्रमना ग्रभूवं नाद्शमन्यत्रमना ग्रभूवं नाश्रीष-मिति मनसा क्येव पश्यति मनसा शृणोति ॥ द ॥ कामः संकल्पो । विचिकित्सा श्रद्धाश्रद्धा धृतिर्धृतिङ्कीधिभित्रित्वेतत्सर्वं मन एव तस्माद्पि पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा विज्ञानाति ॥१॥ यः कश्च शब्दो । वागेव सेषा क्यत्तमायत्तेषा हि न प्राणोज्यानो व्यान उदानः समानोजन इत्येतत्सवं प्राण व्वेतन्मयो वाज्यय-मात्मा वाङ्मयो मनोमयः प्राणमयः ॥१०॥ त्रयो लोका एतऽएव । वागेवायं लोको मनोऽलिर्ज्ञलोकः प्राणोऽसौ लोकः ॥११॥ त्रयो वेदा एतऽएव । वा-गेवज्जेंदो मनो यनुर्वेदः प्राणः सामवेदः ॥१२॥ देवाः पित्रो मनुष्या एतज्व । वागेव देवा मनः पितरः प्राणो मनुष्याः ॥१३॥ पिता माता प्रजेत १ व । मन व्व पिता वाद्याता प्राणः प्रजा ॥१४॥ विज्ञातं विजिज्ञास्यम् । स्रविज्ञातमेतऽव्व षत्किं च विद्यातं वाचस्तद्र्यं वाग्घि विद्याता वागेनं तद्भवावति ॥१५॥ यत्कि च विजिज्ञास्यम् । मनसस्तद्र्यं मनो हि विजिज्ञास्यं मन एव तद्भवावित ॥१६॥ वित्कं चाविज्ञातम् । प्राणस्य तद्रूपं प्राणो क्वविज्ञातः प्राण एव तद्भवावित ॥ १७॥ तस्ये वाचः पृथिवो शरीरम् । ज्योती द्रपमयमग्रिस्तयावत्येव वाकावती पृथिवी तावानयमग्निः ॥ १८॥ अयैतस्य मनसो । खौः शरीरं ज्योती द्रपमसा-वादित्यस्तचावदेव मनस्तावती चौस्तावानसावादित्यस्तौ मिथन७ समैतां ततः प्राणोऽज्ञायत स इन्द्रः स रृषोऽसपत्नो दितीयो वै सपत्नो नास्य सपत्नो भवति